

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

13 aprilie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte
Judecătorii

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 26 martie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 10 decembrie 2015, declarat de către inculpata

Cecili Valentina Ivan, născută la 21 august 1944, originară din or.Donețk, Ucraina și domiciliată în or.Ceadâr-Lunga, str.Iubileinaia 3, ap.48.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 23.07.2013 - 26.03.2015,
2. Instanța de apel: 16.04.2015 - 10.12.2015,
3. Instanța de recurs: 14.03.2016 - 13.04.2016.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Ceadâr-Lunga din 26 martie 2015, Cecili Valentina a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, cu liberarea ei de răspunderea penală în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală, în temeiul art.60 Cod penal.

Acțiunea civilă înaintată de Ormanji Iulia și Macarova Sofia a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Cecili Valentina, la data de 31 martie 2011, acționînd în scopul sustragerii de la achitarea salariului angajaților ÎI „Cecili Ludmila”, unde conducător al întreprinderii este fiica acesteia, Cecili Ludmila, fiind invalid nevăzător de grupa I, a întocmit un tabel de plată pentru primirea salariului nr.1 pe ÎI „Cecili Ludmila” unde, vizavi de numele salariaților Ormanji Iulia și Macarova Sofia, a îndeplinit din numele acestora semnăturile lor prin imitarea semnăturilor autentice, în confirmarea faptului, precum că dînsese au primit salariul în mărime de cîte 1946,13 lei fiecare, cauzîndu-le prin aceasta un prejudiciu material la suma indicată, după carea folosit tabelul dat la întocmirea raportului oficial cu privire la activitatea ÎI „Cecili Ludmila”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul D.Bevza în numele inculpatei, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că inculpata nu a întocmit careva documente false, că nu cunoaște cum se întocmesc documentele contabile, ele fiind completate de către L.Sivencova; - instanța eronat a apreciat circumstanțele de fapt ale cauzei și probele din dosar; - instanța nu a stabilit prejudiciul părților vătămate, iar acestea au declarat că nu vor înainta acțiuni civile pe marginea cazului dat, considerînd că instanța ilegal a admis în principiu acțiunile civile; - raportul de expertiză a fost efectuat cu încălcări de procedură, fiind prezentate patru tabele suplimentare celui presupus falsificat; - în raportul de expertiză este indicat că semnăturile în documentele indicate cu privire la

primirea salariului, au fost efectuate nu de către părțile vătămate, dar probabil de către V.Cecili, dubii care urmează a fi apreciate în favoarea acesteia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 10 decembrie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul avocatului D.Bevza în numele inculpatei.

Instanța de apel a constatat că probele cercetate de prima instanță, cu respectarea prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, utilității, veridicității și coroborării reciproce, confirmă vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate și acțiunile corect au fost încadrate în baza art.361 alin.(1) Cod penal.

Concluziile instanței privind vinovăția inculpatei au fost bazate pe probele administrate în cauză și cercetate în ședințele de judecată, și anume declarațiile părților vătămate S.Macarova, I.Ormanji, a martorilor L.Sivencova, S.Macarov, a inculpatei V.Cecili, precum și actele cauzei - cererile de chemare în judecată a lui S.Macarova din 28.07.2011, a lui L.Cecili către I.Ormanji și S.Macarova cu privire la încasarea datoriei din 11.07.2011, cu privire la stabilirea expertizei repetate în cadrul comisiei, citația pentru conducătorul laboratorului de expertiza criminalistă a Centrului National de Expertize Judiciare de pe lângă Ministerul Justiției, actele de constituire ÎI „Ludmila Cecili”, raportul de cercetare tehnico-științifică nr.144-149 din 27.12.2011 cu foto-tabeluri, procesele-verbale de ridicarea probelor pentru cercetarea comparativă din 18.01.2012, 01.02.2012, 26-27.01.2012; raportul de expertiză grafologică nr.566-567 din 14.03.2012, hotărârea Judecătorei Ceadăr-Lunga din 30.12.2011.

Instanța de apel a constatat că aceste probe, analizate în ansamblu, coroborează între ele, nu trezesc careva dubii și demonstrează incontestabil vina inculpatei în comiterea infracțiunii de confecționarea și folosirea documentelor oficiale, care acordă drepturi sau eliberează de obligații, acțiuni încadrate corect în baza art.361 alin.(1) Cod penal.

Reținând probatoriul administrat la caz, instanța de apel a apreciat critic afirmațiile inculpatei, precum că nu ea ar fi falsificat semnăturile din tabelul de salarizare, că nu este contabilă și nu știe cum să completeze documentele contabile, deoarece ele nu corespund adevărului și sînt date de către aceasta în scop de a se eschiva de la răspunderea penală, fiind combătute de probele analizate mai sus și apreciate prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, demonstrînd astfel vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate.

La fel, din raportul de expertiză rezultă că anume V.Cecili se ocupa cu evidența contabilă a întreprinderii și aceasta nu a indicat pe altcineva care ar fi putut să-i ajute fiicei sale în administrarea și evidența documentelor întreprinderii.

Totodată, instanța de apel a conchis că prima instanță corect a admis acțiunea civilă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului prejudiciului material să se expună instanța civilă, deoarece în cadrul procesului penal este imposibil de a determina suma concretă pentru recuperarea prejudiciului.

De asemenea, instanța de apel a conchis că, prima instanță a ținut cont de prevederile art.16, 60 Cod penal și, în conformitate cu art.389 alin.(4) pct.3) Cod de procedură penală, corect a ajuns la concluzia privind liberarea de răspundere penală a inculpatei din motivul intervenirii termenului de prescripție.

5. Împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar inculpata V.Cecili care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, pe motiv că învinuirea este bazată pe presupuneri, nefiind demonstrat faptul comiterii infracțiunii de către dînsa, lipsind probe certe ce ar confirma vinovăția ei; - instanțele și-au bazat concluziile numai pe declarațiile părților vătămate și raportul de expertiză, care nu demonstrează cu certitudine că anume ea a falsificat semnăturile din tabelul de salarizare,

toate aceste dubii urmînd să fie interpretate în favoarea ei; - instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, în rest invocînd aceleași motive ca și în apel.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, care a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Drept temei pentru recurs inculpata a invocat prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizînd temeiul indicat în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acesta nu și-a găsit confirmare la examinarea recursului.

După cum rezultă din conținutul recursului, inculpata nu este de acord cu condamnarea sa în baza art.361 alin.(1) Cod penal, considerînd că lipsesc probe certe ce ar confirma vinovăția ei în săvîrșirea infracțiunii imputate, solicitînd să fie achitată.

La acest capitol Colegiul penal constată că, instanța de apel, respectînd prevederile art.414 Cod de procedură penală, a audiat inculpata V.Cecili și a supus unei verificări minuțioase, sub toate aspectele, probele prezentate de părți, și anume declarațiile părților vătămate S.Macarova, I.Ormanji, a martorilor L.Sivencova, S.Macarov, precum și actele cauzei - cererile de chemare în judecată a lui S.Macarova, a lui L.Cecili către I.Ormanji și S.Macarova cu privire la încasarea datoriei din 11.07.2011; scrisoarea de însoțire a șef-adjunctului, G.Bespalov pentru efectuarea expertizei suplimentare în cadrul comisiei nr.3982 din 07.08.2012; citația pentru conducătorul laboratorului de expertiza criminalistă a Centrului National de Expertize Judiciare de pe lîngă Ministerul Justiției; actele de constituire a ÎI „Ludmila Cecili”; raportul de cercetare tehnico-științifică nr.144-149 din 27.12.2011 cu foto-tabeluri; procesele-verbale de ridicare a probelor pentru cercetarea comparativă; raportul de expertiză grafologică nr.566-567 din 14.03.2012; hotărîrea Judecătorei Ceadăr-Lunga din 30.12.2011. Aceste probe au fost apreciate de instanțe în mod obiectiv, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, ce nu trezesc careva dubii și care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatei în săvîrșirea infracțiunii imputate a fost dovedită integral, iar acțiunile ei corect au fost încadrate în prevederile art.361 alin.(1) Cod penal.

Colegiul penal atestă că, prezența în acțiunile inculpatei atît a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cît și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost dovedită prin materialele cauzei care sînt descrise mai sus. Din acest motiv, instanțele just au apreciat critic declarațiile inculpatei, care a negat comiterea faptei incriminate și întemeiat au conchis asupra vinovăției acesteia în confecționarea și folosirea documentului oficial fals, care acordă drepturi sau eliberează de obligații.

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii imputate lui V.Cecili, inclusiv vinovăția acesteia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Argumentele recurentei, precum că nu este vinovată de comiterea infracțiunii pentru care a fost recunoscută vinovată, deoarece lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii, sînt neîntemeiate și contravin materialelor din dosar, iar nerecunoașterea vinovăției de către aceasta nu echivalează cu achitarea ei, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost

administrare suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii imputate.

Colegiul penal ține să enunțe că argumentele invocate de recurentă privind adoptarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că lipsesc probe certe în confirmarea vinovăției sale, constituie în sine un dezacord cu modul de apreciere a probelor administrate în dosar și nu poate servi drept temei de rejudecare a cauzei și casare a unei hotărâri judecătorești definitive. Mai mult, temeiurile invocate de recurentă la lipsa motivelor pe care se întemeiază soluția, se combat prin materialele cauzei și nu se semnalizează în esență presupusele erori de drept, astfel încât, hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind descrise detaliat și argumentat în decizia instanței de apel, acceptate și de către instanța de recurs, care în totalitatea lor resping argumentele inculpatei, precum că nu ar fi săvârșit infracțiunea imputată.

Neîntemeiate sînt afirmațiile inculpatei, precum că instanța nu a cercetat actele cauzei și nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, deoarece, potrivit procesului-verbal a ședinței instanței de apel, probele care au fost cercetate de instanță au fost consemnate în procesul-verbal, acesta fiind întocmit în corespundere cu prevederile art.336 Cod de procedură penală, fiind respectate întocmai prevederile art.414 alin.(6), iar instanța, conform art.414 alin.(3), s-a pronunțat detaliat asupra tuturor motivelor invocate de partea apărării în apel, pe care le-a considerat neîntemeiate. Mai mult, recurenta în recurs nici nu specifică asupra căror anume motive invocate în apel nu s-a pronunțat instanța.

Argumentele inculpatei, precum că instanța și-a depășit limitele învinuirii, deoarece în raportul de expertiză grafologică nr.566-567 din 14.03.2012, au fost examinate borderoul de plată a salariilor lui I.Ormanji și S.Macarova pentru lunile octombrie, noiembrie, decembrie pe o foaie din caiet cu pătrățele, borderoul de plată nr.1 a salariilor din 31.03.2011, contractele privind răspunderea materială deplină din 28.01.2011 încheiate cu ambele părți vătămate, precum și alte documente din activitatea ÎI „Cecili Liudmila”, sînt nefondate, deoarece actele date au fost prezentate experților pentru comparare și constatare dacă au fost sau nu falsificate semnăturile părțile vătămate din tabelul de salarizare, experții constatînd că semnăturile nu sînt efectuate de către Iu.Ormanji și S.Macarova.

La fel, cum s-a specificat mai sus, experții au examinat și alte documente din activitatea economică și activitatea privind resursele umane a întreprinderii, care nu au fost incluse în acuzare, acestea avînd importanță doar la depistarea dacă semnăturile sînt false. Mai mult, din declarațiile inculpatei și a martorului L.Sivencova rezultă că, cu documentele privind resursele umane tehnic se ocupa V.Cecili, nefiind indicată o altă persoană care le completa, astfel că, în cumul cu celelalte probe prezentate de partea acuzării, concluzia expertizei grafologice confirmă faptul că anume inculpata a efectuat semnăturile în tabelul de salarizare în locul părților vătămate. Totodată, se reține că instanța, la demersul avocatului, a dispus efectuarea unei expertize grafologice repetate, fiind propuse un șir de alte întrebări, în opinia acestuia, necesare pe fondul cercetării. Ulterior, expertiza repetată nu a fost efectuată, însă partea apărării nu a insistat pe parcursul examinării cauzei la numirea repetată a acesteia, din care considerente instanța a soluționat cauza în baza probelor existente, în conformitate cu prevederile art.327 Codul de procedură penală.

În concluzie, Colegiul penal consideră inadmisibile motivele recurentei ce țin de starea de fapt a cauzei, deoarece în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția acesteia în comiterea infracțiunii imputate.

Potrivit art.60 alin.(1) pct.a) Cod penal, persoana se liberează de răspundere penală dacă au expirat 2 ani din ziua săvârșirii unei infracțiuni ușoare. Infracțiunea prevăzută de art.361 alin.(1) Cod penal, imputată inculpatei, prevede pedeapsa maximă a închisorii pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv, și, în temeiul art.16 alin.(2) Cod penal, se atribuie la categoria celor ușoare. Prin urmare, reieșind din faptul că, la momentul adoptării sentinței, a

expirat termenul de 2 ani de tragere la răspunderea penală a inculpatei V.Cecili, care a comis infracțiunea la 31.03.2011, instanțele de judecată, reținând prevederile art.389 Cod de procedură penală, corect au recunoscut vinovăția inculpatei în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(1) Cod penal, cu liberarea ei de răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală.

Decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Astfel, analizând materialele cauzei și hotărârile judecătorești atacate, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea acestor hotărâri.

Conform art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat de inculpata V.Cecili, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpata Cecili Valentina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Comrat din 10 decembrie 2015, în propria ei cauză penală, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 13 mai 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu